

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО МОНІТОРИНГУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

*А.О. Безугла, студентка гр.МгМТ(УФЕБ)-1-19
Науковий керівник: Т.М. Саванчук, к.е.н., доцент
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет*

У сучасних кризових умовах зростають загрози економічній безпеці підприємств. Зважаючи на ряд внутрішніх та зовнішніх факторів, які впливають на рівень економічної безпеки підприємства є необхідність впровадження моніторингу її стану. Для здійснення моніторингу економічної безпеки підприємства використовуються різноманітні методи, які залежать від наявної інформації про її індикатори.

Моніторинг проводиться з метою вибору оптимального поєднання різних форм та видів оцінювання зовнішнього та внутрішнього середовища, дослідження стану окремих складових економічної безпеки, з урахуванням особливостей кожної конкретної ситуації. Проведення моніторингу економічної безпеки є дуже важливим для будь – якого підприємства та вимагає ретельного дослідження.

Моніторинг системи економічної безпеки підприємства, у відповідності до теоретичних положень, передбачає реалізацію широкого комплексу заходів організаційного, методологічного й управлінського характеру з урахуванням особливостей кожної конкретної ситуації [1].

Методичні підходи моніторингу економічної безпеки для конкретного підприємства, на нашу думку, можна розробити, спираючись на пропозиції О.Л. Коробчинського, яких рекомендує в процесі моніторингу виділити наступні етапи:

1. Вивчення специфіки бізнесу підприємства та сегмента, який воно займає на ринку, штатного розкладу, персоналу.

2. Аналіз зовнішніх і внутрішніх загроз економічній безпеці підприємства та вивчення інформації про кризові ситуації, їхні причини і шляхи врегулювання.

3. Аудит наявних засобів із забезпечення безпеки й аналіз їх відповідності виявленим загрозам.

4. Моделювання нової системи економічної безпеки підприємства:

а) розробка плану усунення виявлених під час аудиту недоліків;

б) підготовка пропозицій щодо удосконалення системи економічної безпеки (у т.ч. створення служби безпеки на підприємстві чи системи безпеки

на її базі, визначення механізмів її забезпечення та розробка організаційної структури управління системою);

в) розрахунок усіх видів необхідних ресурсів;

г) планування щомісячних витрат на забезпечення функціонування системи економічної безпеки (бюджет).

5. Затвердження керівництвом моделі нової системи та бюджету на її утримання.

6. Етап формування нової системи економічної безпеки;

7. Оцінка ефективності сформованої системи, її удосконалення [2].

Варто наголосити, що запропонована методика формування системи економічної безпеки підприємства передбачає здійснення постійного контролю (під час та після реалізації кожного етапу), коригування й удосконалення напрямів формування системи безпеки, щоб оптимально пристосовуватися і реагувати на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищах, характері ризиків і загроз, а також зміни в законодавчому полі, появи на ринку недобросовісних конкурентів, зміну форм і методів протиправної діяльності, переліку конфіденційної інформації та інших чинників.

Методичний підхід до оцінки рівня економічної безпеки підприємницької діяльності підприємств зводиться до визначення рівня сприятливості середовища, створеного для ведення підприємницької діяльності, рівня його захищеності від загроз функціонуванню підприємств (або можливості їх виникнення), а також ефективності використання ресурсного потенціалу бізнесу (з урахуванням об'єктивних чинників соціально-економічного розвитку регіону).

Зазвичай увесь комплекс діяльності із забезпечення економічної безпеки покладається на службу безпеки підприємства, у разі її наявності, як на основну ланку системи економічної безпеки. Цю діяльність може координувати один із заступників керівника підприємства або відділ з питань безпеки. Служба безпеки підприємства у процесі реалізації методики здійснює контрольні та регулюючі функції, щоб забезпечити узгоджену роботу всіх працівників і структурних одиниць підприємства для вирішення системою економічної безпеки її основних завдань і досягнення цілей підприємства [3].

Таким чином, запропоновані методичні підходи до моніторингу системи економічної безпеки підприємства безпосередньо враховують його специфіку (структуру, чисельність, напрями діяльності, стадію розвитку) та обставини, в яких воно функціонує (як зовнішнє так і внутрішнє середовище); передбачає та враховує необхідність своєчасного і чіткого виконання запланованих заходів, спрямованих на адекватне реагування на зовнішні та внутрішні загрози; планування й розробку рішень; оптимальний розподіл і використання ресурсів; застосування наявних у підприємства засобів забезпечення економічної безпеки; постійний контроль і коригування як повсякденної діяльності підприємства, так і самого процесу формування системи безпеки.

Література

1. Гончаренко Л.П. Управління безпекою: навчальний посібник. КНОРУС. 2010. 272 с.
2. Коробчинський Л.О. Методика формування системи економічної безпеки підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. № 4 (94). С. 41-45.
3. Ортинський В.Л. Економічна безпека підприємств: підручник. К: Алерта. 2016. 704 с.